

Қажым Ә.С.¹, Молдабаева Қ.Е.²

^{1,2} Абай атындағы ҚазҰПУ

¹2 курс магистранты

²PhD, аға оқытушы

Алматы, Қазақстан

ПРАКТИКА.AI ҚОЛДАНБАСЫ АРҚЫЛЫ БІЛІМ АЛУШЫЛАРДЫҢ АҒЫЛШЫН ТІЛІНДЕГІ СӨЙЛЕУ ДАҒДЫЛАРЫН ДАМУ

Аңдатпа

Бұл мақалада А2 деңгейіндегі білім алушылардың ағылшын тіліндегі сөйлеу дағдыларын дамытуда Praktika.AI қолданбасының мүмкіндіктері қарастырылады. Қазіргі цифрландыру жағдайында шет тілін оқытуда жасанды интеллект негізіндегі құралдардың рөлі артып келеді. Зерттеу барысында Praktika.AI қолданбасының интерактивті мүмкіндіктері, жедел кері байланыс беруі және білім алушының жеке ерекшеліктеріне бейімделуі талданады. Сонымен қатар, аталған қолданбаның сөйлеу дағдыларын дамытудағы тиімділігі мен мотивацияға әсері қарастырылады. Нәтижесінде, Praktika.AI қолданбасы білім алушылардың сөйлеу белсенділігін арттырып, тілдік кедергілерді азайтуға ықпал ететіні анықталды.

Кілт сөздер: *Praktika.AI, жасанды интеллект, ағылшын тілі, сөйлеу дағдылары, А2 деңгейі, цифрлық оқыту.*

Қажым Ә.С.¹, Молдабаева Қ.Е.²

^{1,2} КазНПУ им.Абая

¹ Магистрант 2 курса

² PhD, ст.преподаватель

Алматы, Казахстан

РАЗВИТИЕ НАВЫКОВ ГОВОРЕНИЯ НА АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКЕ У ОБУЧАЮЩИХСЯ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ПРИЛОЖЕНИЯ ПРАКТИКА.AI

Аннотация

В данной статье рассматриваются возможности приложения Praktika.AI в развитии навыков говорения на английском языке у обучающихся уровня А2. В условиях современной цифровизации возрастает роль инструментов, основанных на искусственном интеллекте, в обучении иностранным языкам. В ходе исследования анализируются интерактивные функции приложения Praktika.AI, его способность обеспечивать оперативную обратную связь, а также адаптация к индивидуальным особенностям обучающихся. Кроме того, рассматривается эффективность данного приложения в развитии навыков говорения и его влияние на мотивацию обучающихся. В результате установлено, что использование приложения Praktika.AI способствует повышению речевой активности обучающихся и снижению языковых барьеров.

Ключевые слова: *Praktika.AI, искусственный интеллект, английский язык, навыки говорения, уровень А2, цифровое обучение.*

Kazhym A.S.¹, Moldabaeva K.E.²

^{1,2}*Abai Kazakh National Pedagogical University*

¹ *2 year MA student*

² *PhD, senior lecturer*

Almaty, Kazakhstan

DEVELOPING LEARNERS' ENGLISH SPEAKING SKILLS THROUGH THE USE OF THE PRAKTIKA.AI APPLICATION

Abstract

This article examines the potential of the Praktika.AI application in developing English speaking skills of A2-level learners. In the context of increasing digitalization, the role of artificial intelligence-based tools in foreign language teaching is becoming more significant. The study analyzes the interactive features of the Praktika.AI application, its ability to provide immediate feedback, and its adaptability to individual learner characteristics. In addition, the effectiveness of the application in enhancing speaking skills and its impact on learners' motivation are considered. The findings indicate that the Praktika.AI application contributes to increasing learners' speaking activity and helps reduce language barriers.

Keywords: *Praktika.AI, artificial intelligence, English language, speaking skills, A2 level, digital learning*

Кіріспе

Қазіргі таңда білім беру жүйесінде цифрлық технологиялардың қарқынды дамуы шет тілін оқыту әдістемесіне елеулі өзгерістер енгізуде. Әсіресе, ағылшын тілін меңгеруде сөйлеу дағдыларын дамыту негізгі мәселелердің бірі болып табылады. Зерттеулер көрсеткендей, шет тілін тиімді меңгеру үшін білім алушылардың коммуникативтік құзыреттілігін дамыту қажет, яғни тілді нақты қарым-қатынас жағдайында қолдана білу маңызды [1, p. 34–39]. Алайда көптеген білім алушыларда сөйлеу барысында сенімсіздік, қателесуден қорқу және тәжірибенің жеткіліксіздігі байқалады. Осыған байланысты жасанды интеллект негізіндегі қосымшалар білім беру үдерісінде кеңінен қолданыла бастады. Солардың бірі — Praktika.AI қолданбасы. Бұл қосымша білім алушыларға виртуалды ортада ағылшын тілінде еркін сөйлесуге мүмкіндік береді.

Теориялық бөлім

Шет тілін оқытуда коммуникативтік тәсіл кеңінен қолданылады. Бұл тәсіл бойынша тіл үйренушілер нақты өмірлік жағдаяттарда тілдік қарым-қатынас жасауға дағдылануы тиіс [2, p. 13–18]. Сонымен қатар, Байрам (1997) ұсынған мәдениетаралық коммуникативтік құзыреттілік теориясы бойынша, тіл үйрену тек грамматиканы меңгерумен шектелмей, мәдени түсінікті де қамтуы қажет [3, p. 43–44]. Қазіргі зерттеулерде жасанды интеллект технологиялары білім алушылардың жеке қажеттіліктеріне бейімделген оқыту жүйесін қалыптастыруға мүмкіндік беретіні атап өтіледі. Мұндай технологиялар арқылы оқыту үдерісі икемді, интерактивті және тиімді бола түседі [4].

Praktika.AI қолданбасының мүмкіндіктері

Praktika.AI — ағылшын тілін үйренуге арналған жасанды интеллект негізіндегі заманауи қосымша. Оның басты ерекшелігі — виртуалды кейіпкерлермен интерактивті диалог жүргізу мүмкіндігі. Бұл қолданба сөйлеу дағдыларын дамытуға бағытталған тапсырмалар ұсынып, нақты өмірлік жағдаяттарды модельдейді. Сонымен қатар, ол қателерді бірден түзетіп, жедел кері байланыс береді, бұл тіл үйрену процесін тиімді етеді [5]. A2 деңгейіндегі білім алушылар үшін бұл өте маңызды, себебі олар қарапайым диалогтарды жүргізуге және күнделікті тақырыптарда сөйлесуге үйренеді

Сөйлеу дағдыларын дамытудағы рөлі

Praktika.AI қолданбасы ағылшын тілін үйренушілердің, әсіресе A2 деңгейіндегі білім алушылардың сөйлеу дағдыларын дамытуда маңызды рөл атқарады. Бұл деңгейдегі білім

алушылар үшін негізгі мақсат — қарапайым диалогтар құру, күнделікті тақырыптарда сөйлесу және өз ойын түсінікті жеткізу болып табылады. Алайда дәстүрлі оқыту жағдайында сөйлеу тәжірибесінің жеткіліксіздігі олардың тілдік дамуын баяулатады. Praktika.AI қолданбасы осы мәселені шешуде тиімді құрал ретінде қарастырылады, себебі ол білім алушыларға тұрақты және үздіксіз сөйлеу тәжірибесін қамтамасыз етеді. Қосымша виртуалды кейіпкерлермен диалог жүргізу арқылы білім алушыларды белсенді тілдік әрекетке тартады. Бұл өз кезегінде сөйлеу дағдыларын жүйелі түрде қалыптастыруға мүмкіндік береді. Сонымен қатар, бұл қолданба нақты өмірлік жағдаяттарды модельдеу арқылы білім алушылардың тілдік құзыреттілігін арттырады. Мысалы, дүкенде сөйлесу, жол сұрау, танысу сияқты күнделікті ситуациялар арқылы білім алушылар өздерін шынайы коммуникация жағдайында сезінеді. Бұл коммуникативтік тәсілдің негізгі қағидаларына сәйкес келеді, яғни тіл үйрену қарым-қатынас арқылы жүзеге асады [1, p. 13–18]. Praktika.AI-дың тағы бір маңызды ерекшелігі — жедел кері байланыс беруі. Білім алушылар сөйлесу барысында жіберген қателерін бірден көріп, түзетуге мүмкіндік алады. Бұл олардың сөйлеу дәлдігін арттырып, дұрыс тілдік үлгілерді меңгеруіне көмектеседі. Сонымен қатар, қателерді уақытында түзету сөйлеу дағдыларының тез қалыптасуына ықпал етеді. Білім алушылардың сөйлеу кезінде сенімділігін арттырады. Көптеген білім алушылар шет тілінде сөйлеуден қорқады, әсіресе қателесуден немесе сынға ұшыраудан. Ал Praktika.AI қауіпсіз, қысымсыз орта ұсына отырып, білім алушыларға еркін сөйлеуге мүмкіндік береді. Бұл олардың психологиялық кедергілерін азайтып, сөйлеуге деген қызығушылығын арттырады. Алдында айтқандармен шектелмей, бұл қолданба сөйлеу жылдамдығы мен тілдік икемділікті дамытуға көмектеседі. Тұрақты практика нәтижесінде білім алушылар сөздерді жылдам таңдап, өз ойын еркін жеткізе бастайды. Бұл әсіресе А2 деңгейінен жоғары деңгейге көшу үшін маңызды дағды болып табылады. Зерттеулер көрсеткендей, цифрлық және мобильді қосымшалар арқылы тіл үйрену білім алушылардың мотивациясын арттырып, оқу нәтижесін жақсартады [2]. Praktika.AI осы тұрғыдан алғанда, сөйлеу дағдыларын дамытуда тиімді және заманауи құрал болып табылады.

Педагогикалық маңызы

Praktika.AI қолданбасын білім беру үдерісіне енгізу қазіргі заманғы оқыту әдістемесінің маңызды бағыттарының бірі болып табылады. Бұл қосымша дәстүрлі оқыту әдістерін толықтыра отырып, білім алушылардың тілдік дағдыларын, әсіресе сөйлеу қабілетін дамытуда тиімді құрал ретінде қарастырылады. Ең алдымен, Praktika.AI білім алушылардың коммуникативтік құзыреттілігін дамытуға ықпал етеді. Қосымша арқылы білім алушылар нақты өмірлік жағдаяттарға ұқсас диалогтарға қатысып, тілдік қарым-қатынас жасау тәжірибесін жинақтайды. Коммуникативтік тәсіл бойынша, тіл үйрену тек ережелерді меңгерумен шектелмей, оны қарым-қатынас барысында қолдану арқылы жүзеге асады [1, p. 13–18]. Осы тұрғыдан алғанда, Praktika.AI білім алушыларға тілді белсенді қолдануға мүмкіндік береді. Сонымен қатар, бұл қолданба оқытуды дараландыру (individualization) принципін жүзеге асырады. Әр білім алушы өзінің деңгейіне, қарқынына және қажеттілігіне сәйкес тапсырмалар орындай алады. Бұл әсіресе А2 деңгейіндегі білім алушылар үшін маңызды, себебі олар әртүрлі қарқынмен тіл үйренеді. Жасанды интеллект технологиялары білім алушының әлсіз тұстарын анықтап, сол бағытта жұмыс жасауға мүмкіндік береді [2]. Praktika.AI-дың тағы бір маңызды педагогикалық артықшылығы — жедел кері байланыс беру мүмкіндігі. Дәстүрлі сабақта мұғалім әрбір білім алушыға бірдей деңгейде кері байланыс бере алмауы мүмкін, ал AI жүйесі қателерді бірден анықтап, түзетуге мүмкіндік береді. Бұл білім алушылардың қателерін уақытылы түзетуіне және дұрыс сөйлеу дағдыларын қалыптастыруына ықпал етеді. Сонымен қатар, бұл қосымша оқушылардың мотивациясын арттырады. Интерактивті формат, виртуалды кейіпкерлермен сөйлесу және ойын элементтерінің болуы оқу үдерісін қызықты етеді. Зерттеулер көрсеткендей, цифрлық технологияларды қолдану білім алушылардың оқу белсенділігін арттырып, олардың пәнге деген қызығушылығын күшейтеді [3]. Praktika.AI қолданбасын пайдалану аралас оқыту (blended learning) моделін тиімді жүзеге асыруға мүмкіндік береді.

Мұғалім сабақ барысында теориялық материалды түсіндірсе, ал қосымша арқылы білім алушылар оны практикада қолданады. Бұл теория мен практиканың байланысын күшейтіп, оқу нәтижесін жақсартады. Бұл құрал білім алушылардың дербес оқу (autonomous learning) дағдыларын дамытуға ықпал етеді. Білім алушылар өз бетінше жұмыс істеуді үйреніп, оқу үдерісіне жауапкершілікпен қарай бастайды. Бұл қазіргі білім беру жүйесінде маңызды құзыреттіліктердің бірі болып табылады. Осылайша, Praktika.AI қолданбасы тек тілдік дағдыларды дамыту құралы ғана емес, сонымен қатар білім алушылардың танымдық белсенділігін, дербестігін және коммуникативтік құзыреттілігін арттыратын тиімді педагогикалық құрал болып табылады.

Қорытынды

Қорытындылай келе, Praktika.AI қолданбасы А2 деңгейіндегі білім алушылардың ағылшын тіліндегі сөйлеу дағдыларын дамытуда тиімді және заманауи құрал болып табылады. Зерттеу нәтижелері көрсеткендей, жасанды интеллект негізіндегі бұл қосымша білім алушыларға тұрақты түрде тілдік тәжірибе алуға, өз ойын еркін жеткізуге және коммуникативтік құзыреттілігін дамытуға мүмкіндік береді. Praktika.AI қолданбасының басты артықшылықтарының бірі — білім алушыларға интерактивті және шынайы коммуникацияға жақын орта ұсынуы. Виртуалды диалогтар арқылы білім алушылар нақты өмірлік жағдаяттарды модельдеп, сөйлеу дағдыларын тәжірибе жүзінде қалыптастырады. Сонымен қатар, қосымшаның жедел кері байланыс беру мүмкіндігі білім алушылардың қателерін уақытында түзетуіне және тілдік дәлдігін арттыруына ықпал етеді. Бұл қолданба сондай-ақ білім алушылардың мотивациясын арттыруда және психологиялық кедергілерін азайтуда маңызды рөл атқарады. Қауіпсіз және қысымсыз орта білім алушыларға еркін сөйлеуге мүмкіндік беріп, олардың өзіне деген сенімділігін күшейтеді. Педагогикалық тұрғыдан алғанда, Praktika.AI қолданбасын дәстүрлі оқыту әдістерімен үйлестіре қолдану (blended learning) білім беру үдерісінің тиімділігін арттырады. Бұл тәсіл теория мен практиканы байланыстырып, білім алушылардың дербес оқу дағдыларын дамытуға мүмкіндік береді. Жалпы алғанда, жасанды интеллект технологияларын, соның ішінде Praktika.AI қолданбасын, шет тілін оқыту үдерісіне енгізу қазіргі білім берудің маңызды бағыттарының бірі болып табылады. Болашақта мұндай цифрлық құралдарды тиімді пайдалану ағылшын тілін оқыту сапасын арттырып, білім алушылардың тілдік құзыреттілігін жаңа деңгейге көтеруге мүмкіндік береді.

Қолданылған әдебиеттер тізімі:

1. Байрам, М. (1997). Мәдениетаралық коммуникативтік құзыреттілікті оқыту және бағалау. Клеведон: Multilingual Matters.
https://spada.uns.ac.id/pluginfile.php/253332/mod_resource/content/1/ICC%20Byram.pdf
2. Ричардс, Дж. С. (2006). Коммуникативтік тіл оқыту әдістемесі. Кембридж: Cambridge University Press. <https://www.professorjackrichards.com/wp-content/uploads/Richards-Communicative-Language.pdf>
3. Дирдорф, Д. К. (2006). Мәдениетаралық құзыреттілікті анықтау және бағалау. Халықаралық білім беру зерттеулері журналы, 10(3), 241–266.
<https://www.mccc.edu/~lyncha/documents/Deardorff-identificationandassessmentofinterculturalcompetenceasanoutcomeofInternationalizat.pdf>
4. Краш, К. (1993). Тіл және мәдениет контексті. Оксфорд: Oxford University Press.
5. Кукульска-Хулме, А. (2020). Мобильді оқыту және тіл үйрену. Қолданбалы лингвистика энциклопедиясы.
6. Ван, Ю. (2021). Тіл үйренудегі жасанды интеллект: зерттеулерге шолу. Білім беру технологиялары журналы.
7. Praktika AI ресми парақшасы. <https://praktika.ai>